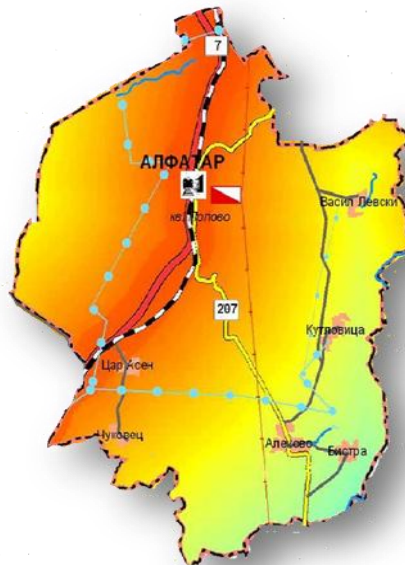

ОБЩИНА АЛФАТАР

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

2014 - 2020 г.

НОЕМВРИ 2013 г.

О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г.	
ПРИЛОЖЕНИЕ 1	2
ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ, ГРАФИКИ, ФИГУРИ	4
1. УВОД	5
2. МЕТОДИКА И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА	7
ПРОУЧВАНЕ.....	7
АНАЛИЗ И СИНТЕЗ	9
СРАВНЕНИЕ.....	9
3. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР.9	
3.1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ	
ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА	
ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И	
ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР	10
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	15
3.2. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT-АНАЛИЗА	
СЪС СОЦИАЛНО–ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И	
ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА	17
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	18
3.3. ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА,	
ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА	
ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНОСТТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ	
ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО	
СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ	
ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО	
НИВО	19
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	29
3.4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ	
ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ	
ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАНОСТТА НА	
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	30
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	30

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	3

3.5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 Г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ.....	34
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	34
3.6. ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.....	37
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	38
3.7. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.....	40
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ.....	43
4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	43

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	4

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЗРР	Закона за регионалното развитие
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
МУР	Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.); 2011 г. МРРБ
НЕМ	Национална екологична мрежа
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПР	Общински план за развитие
ПО	Предварителна оценка
РПР	Регионален план за развитие
СтрЦ	Стратегическа цел
СЦР	Северен централен район
ФЕС	Фондове на Европейския съюз
ЦБ	Централен бюджет

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Съответствие между визираните приоритети на ОПР на община Алфатар (2014-2020 г.) и областните, регионалните, националните и европейски приоритети .22

1. УВОД

Настоящият документ представя резултатите от оценката на социално – икономическото въздействие на ОПР на община Алфатар 2014-2020 г., част от ПО на плана, изготвена от „Фондация за прозрачни регламенти” в качеството си на изпълнител по договор за възлагане от община Алфатар (Възложител) съгласно изискванията предварителната оценка да се разработва от независим консултант успоредно с подготовката на проекта на общинския план за развитие. В съответствие с чл. 32 на ЗРР, при разработването на ОПР задължително се извършва предварителна оценка.

Общинският план за развитие на община Алфатар за периода 2014 – 2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Основната цел на предварителната оценка е да допринесе за подобряване качеството на ОПР и да способства за бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение. Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие следва да послужи като база за сравнение и ориентир за извършване на надеждна междинна и последваща оценка за резултатите от изпълнението на ОПР за периода 2014 – 2020 година.

Специфичните цели са следните:

- Да се гарантира съгласуваност на ОПР и заложените в него стратегически цели и приоритети с документите, които са от значение за подготовката на плановете на национално и европейско ниво, секторните стратегии, Регионалния план за развитие, Областна стратегия за развитие и други;
- Да се гарантира съгласуваност на ОПР, като се оцени социално-икономическия анализ и SWOT-анализа, реалистичността и адекватността на заложените цели и приоритети за местно развитие, предвидената система за наблюдение, оценка и актуализация, включително предложените индикатори, необходимите действия за осигуряване на информация и публичност и прилагане на принципа на партньорство;

- Да се гарантира спазване на принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- Да се гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие и др.;
- Да се прецени адекватността на общата оценка на необходимите ресурси за реализация на ОПР за периода 2014–2020 г.;
- Да се оценят дейностите, предложени за прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- Да се оцени съответствието, целесъобразността и ефективността на Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.;

За постигането на тези цели са изпълнени следните задачи:

- Извършена оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на Община Алфатар;
- Извършена оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално–икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината;
- Извършена оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на Общината за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;
- Извършена преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. и обосноваването на разпределението им спрямо заложените цели и приоритети;
- Извършен анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване;

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	7

- Извършена оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана;
- Извършена оценка на съответствието, целесъобразността и ефективността на Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.

При изготвянето на предварителната оценка Изпълнителят е взел предвид и съблюдавал изискванията на Закона за регионалното развитие и на Правилника за неговото прилагане. Изпълнителят също е координирал разработването на предварителната оценка с Възложителя.

Основните критерии, които са използвани при предварителната оценка са критериите за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

2. МЕТОДИКА И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА

При изготвянето на оценката са използвани следните методи:

- **Проучване** - проучване на документи, информация и данни от различни източници;
- **Анализ и синтез** – анализира се базовата входяща информация и данни и се обобщават резултатите за нивото на въздействие на изпълнение на ОПР;
- **Сравнение** – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база на сравнението се правят изводи и препоръки;
- **Графичен метод** – за изобразяване на данни, факти, тенденции чрез геометрически изображения на функционална зависимост с помощта на линии на равнината.

ПРОУЧВАНЕ

През този етап бяха проучени основно следните общински, регионални, областни, национални и европейски документи:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	8

районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.); 2011 г. МРРБ;

- Стратегия „Европа 2020” на ЕС;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Проекти на регламентите на ЕС за инструментите и правилата за финансиране на политиката за сближаване през периода 2014 - 2020 г.;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014 - 2020 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Секторни стратегии за развитие, покриващи частично или изцяло периода 2014-2020 г. (в сферата на транспорта, околната среда, енергетиката, икономиката и малките и средни предприятия, развитие на телекомуникационните мрежи, пазара на труда, иновациите и въвеждането на нови технологии, здравеопазване, образование, култура, социални дейности и др.);
- Националната стратегия за регионално развитие на България за периода 2012-2022 г.;
- Регионален план за развитие на СЦР за периода 2014 - 2020 година;
- Областна стратегия за развитие на област Силистра за периода 2014 - 2020 година;
- Годишни доклади за наблюдение изпълнението на Общинския план за развитие 2007 – 2013 година;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г.;
- Проекти на оперативните програми за периода 2014 – 2020 година;
- източници на официална статистическа информация: Национален статистически институт (НСИ), Евростат, министерства, държавни и регионални агенции, държавни комисии, териториални и регионални служби на органите на изпълнителната власт, Община Алфатар.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	9

АНАЛИЗ И СИНТЕЗ

На този етап бе извършено обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Изготвена беше предварителната оценка на ОПР, резултатите от която са описани в настоящия документ. Извършен е подробен анализ и оценка на промените в социално-икономическото развитие на общината, изпълнението на целите и приоритетите, релевантността на ОПР и капацитета за координация на отговорните за неговото прилагане органи. Направени са съответните изводи, обобщения и препоръки за подобряване на работата по изпълнение на ОПР и актуализиране на документа за периода 2014 – 2020 г.

СРАВНЕНИЕ

По време на този етап се сравняват заложените показатели в ОПР и тези в европейските, националните, регионалните и областните стратегии. Тук се прилага **графичния метод**. При възникнали въпроси се потърси съдействието на Общинска администрация на Община Алфатар. Направените допълнения, коментари и забележки от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в Предварителната оценка.

3. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР

Изпълнителят е извършил оценката с презумпцията, че предоставените статистически данни са коректни.

В структурно отношение оценката е извършена на базата на основните дейности, застъпени в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.); 2011 г. МРРБ”.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	10

3.1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР

Общата структура и съдържанието на анализа за икономическо и социално развитие на ОПР на община Алфатар са конфигурирани съгласно заложената последователност спрямо МУР, като са изведени основните елементи и показатели, които определят развитието в икономическо, социално, инфраструктурно, и екологично естество, както и административния капацитет в логична вътрешно-структурна последователност.

Документът започва с въведение, в което са описани основните цели и обхват на документа, законодателната рамка и интро към структурата на документа. Ясно проличава липсата на идентификация на административния капацитет като основен фактор за провеждане на регионална политика на местно ниво. В Увода отсъства описание на процеса на подготовката на плана, както и съпричастните към изработването му институции и личности.

Общата характеристика/профил на общината в текста „Профил на община Алфатар” е представена чрез следната структура:

- 1.1. Географска характеристика на общината**
- 1.2. Население и демографска ситуация**
- 1.3. Атмосферен въздух, води, почви и нарушени територии, земна основа и земни недра**
- 1.4. Ландшафт, биологично разнообразие и защитени територии**
- 1.5. Акустична и радиационна обстановка, отпадъци**
- 1.6. Културно-историческо наследство и ресурси**

В част 1.1. Географска характеристика на общината е отразена ключово определящата роля за географското положение и в частност на транспортногеографското, което е повлияло за развитието на общината, но не става ясно как в бъдещ план то ще бъде „обуславящ фактор”. Близостта до река Дунав само е маркирана като факт без да е посочен потенциалът, който се заражда и настоящите/бъдещи възможности.

Точка 1.2. Население и демографска ситуация включва повърхностен демографски анализ с проследени тенденции. В края на подточката е направен опит да се изведат в обобщен план проблемите, но последните две заключения не са изведени от наличната в текста информация. Анализът за структурите на населението с изключение на този за възрастовата структура липсва, което е основен недостатък в изследвания компонент. С оглед на тенденциите в социалната сфера е необходимо да се задълбочи този анализ в посока образователна и етническа структура, за да се изведат тенденциите и проблемите, които са присъщи за общината. Както в тази подточка липсва връзка между текст и фигура/таблица и номер на графичните елементи, което противоречи със стандартите при изготвяне на документ като цяло.

В точка 1.3. Атмосферен въздух, води, почви и нарушени територии, земна основа и земни недра е представена характеристика на качеството на атмосферния въздух, водите и почвите, както и геоложката основа на общината. С оглед на структурата на документа е необходимо да се преразгледа мястото на представената информация, тъй като тя би следвало за първите три компонента да се премести в т. 5. Екологично състояние и рискове, а последния компонент да остане с оглед обхвата на документа и стратегическия му характер. Анализът би следвало да включва представяне на основните компоненти на природната среда – релеф, полезни изкопаеми, климат, води; да поставя акцента върху подчертано нединамичния характер на развитие на компонентите на природната среда и да отчита възможният потенциал за развитие на стопанска дейност и възможните тенденции при определено антропогенно въздействие.

Точка. 1.4. Ландшафт, биологично разнообразие и защитени територии включва подробна информация относно защитените територии, растителния и животински свят, която е изключително подробна и част от нея се явява нерелевантна с оглед фокуса на документа. Необходимо е да се прецизира информация, като се постави акцент върху потенциала за развитие на стопански дейности и евентуалните последици от тях.

Съгласно структурата на документа **точка 1.5. Акустична и радиационна обстановка, отпадъци** е препоръчително да премине към т. 5 Екологично състояние и рискове. Липсват качествени изводи в информацията с фокус регионалното развитие на общината.

В анализа на **културно историческото наследство (точка 1.6.)** културно-историческите забележителности на община Алфатар и исторически поглед на развитие на общината - от праисторическата епоха, от времето на траките, от римско време, от българското средновековие, от възраждането и след освобождението представляват информация, която е изключително подробна и описателна, като са изведени основните фактори за развитието. Необходимо е тя да се прецизира, като се изведат само основните фактори, а описателната част да отпадне. Като цяло липсва оценка за степента на използване на културно-историческото наследство. Препоръчва се този компонент да се разгледа с цел открояване на най-важните проблеми по тяхното стопанисване на засегнатите обекти в зависимост от основните насоки на използване.

Следва анализ на тенденциите и процесите в икономиката на Общината (**т. 2. Състояние на местната икономика**), като в структурно отношение анализът е разделен на: „**2.1. Селско и горско стопанство**”, „**2.2. Промисленост**”, „**2.3. Търговия и услуги**”, и „**2.5. Туризъм**”. Поради техническа грешка т.2.4. е пропусната. Съгласно МУР анализът следва да бъде проблемно ориентиран и да обхваща идентифициране на икономическите проблеми, както и тяхното териториално измерение, като се направят съответните изводи и се посочат тенденциите за развитие на общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие. Изготвеният анализ на **точка 2.1 Селско и горско стопанство** отговаря в голяма степен на посочените изисквания - в голямата си част предоставените данни са за няколко конкретни година, спрямо които може да се изведе моментното състояние и тенденцията, в края на подточката са записани основните проблеми и перспективи в икономическото развитие на базата на предходния текст, като те служат за логическата връзка между изведените изводи и SWOT-анализа. Основните недостатъци са липса на връзката на текста с таблиците/фигурите и тяхната номерация, които доказват твърденията и липсата на логическа връзка на параграфите в текста. Част от представената статистическа информация не е анализирана и от нея не са изведени основните проблеми. Необходимо е да се преосмисли наличието на част от статистическите данни в текста.

Точките 2.2. Промисленост и 2.3. Търговия и услуги, са разработени по-описателно като създават представа за основната производствена дейност, но не са използвани статистически данни и не могат да се изведат обобщения по отношение на развитието на секторите.

В **точка 2.5. Туризм** са изведени основните проблеми и потенциални възможности. Липсва статистическа информация относно брой на посетителите и тенденцията. Точните и ясни изводи спомагат за извеждане на ясни цели и мерки по отношение развитието на туризма.

Точка 3. „Човешки ресурси и социални дейности” е съставена от **3.1. „Пазар на труда”, 3.2. „Благосъстояние на населението”, 3.3. „Социални дейности и услуги”, „3.4. Здравеопазване”. 3.5. „Образование и обучение”,3.6. „Култура”, 3.7. „Спорт и младежки дейности”.**

Анализът относно **пазара на труда (точка 3.2.)** е изготвен задълбочено, като са изследвани факторите и е направен кратък анализ на осъществените мерки и тяхната успеваемост. Съотнесено е нивото на безработица спрямо средното за областта и страната, което позволява да се проследи и изведе един от най-съществените проблеми в общината – високия ръст на безработица. Изведени са най-уязвимите групи. Ясно са обобщени проблемите и мерките за постигане на дългосрочен устойчив растеж, увеличаване на заетостта и засилване на социалната кохезия.

Благосъстоянието на населението (точка 3.2.) е анализирано задълбочено и е изведена тенденцията от представените данни. Присъстват статистически данни, които не са анализирани и би следвало да отпаднат от текста.

Точка 3.3. Социални дейности и услуги е предимно с описателен характер като са представени твърде подробно възможностите за достъп до социални услуги в общината. Това е една от важните области по отношение на получаване на финансиране от ЕС по линия на ЕСФ и е логично вниманието към този елемент и изключителния акцент в политиката на общината. Представените данни на таблица 25 не са анализирани. Направена е причинно-следствена връзка между наличните проблеми в общината, наличните социални услуги и как това ще се отрази на развитието на политиката в тази област. Текстът за етническите групи би следвало да се премести към т. 1.2. тъй като това е демографска характеристика. Текстът за ромското население следва да се прецизира, като се съкрати неговия обем и се изведат само най-основните проблеми и тенденции.

Текстът продължава с описание на възможностите за осигуряване на **здравни услуги** за населението като са изведени основните проблеми.

Анализът по **точка 3.5 Образование и обучение** е задълбочен, като са изведени проблемите и тенденциите. Това позволява ясно да се зложат мерки за подобряване на ситуацията в сферата на образованието.

След това са отразени възможностите за **културен живот в общината** като подробно са описани недвижимите паметници и дейността на културните институции и по-специално читалищата. Необходимо е текстът да се прецизира, като се съкрати и останат само текстовете, които имат отношение към проблемите и тенденциите в сферата на културата в общината. В допълнение, структурите на гражданското общество са идентифицирани като важен партньор за развитие на културните дейности и туризъм.

В **точка 3.7. Спорт и младежки дейности** са представени възможностите за спорт в общината и състоянието на инфраструктурата. Ясно са набелязани проблемите, сред които недостатъчен капацитет и финансов ресурс.

В **точка 4. Инфраструктурно развитие** са представени само компонентите на техническата инфраструктура – пътна мрежа, железопътен транспорт, масов обществен пътнически транспорт, съобщителна инфраструктура, енергийна инфраструктура, водоснабдителни мрежи и канализация, строителство.

Информацията по точки от **4.1. Пътна инфраструктура, железопътен транспорт, масов обществен пътнически транспорт** е подробна и създава ясна представа за текущото състояние относно изследваните компоненти, като е допълнена и с количествени индикатори. Изведени са проблемите в тази област. Представената таблица не е номерирана и наименована, като липсва и препратка в текста.

Точка 4.2. Съобщителна инфраструктура е представена описателно, като липсват информация за проблеми в тази област.

Точка 4.3. Енергийна инфраструктура и 4.4. Водоснабдяване и канализация представят наличните проблеми в областите ясно и синтезирано.

Точка 4.4. Строителство (техническа грешка в номерацията) създава представа за проблемите в общината в тази област, по показатели територия и гъстоти на обитаване, изграденост и благоустроеност на населените места, жилищна изграденост, жилищен фонд. Предимно е представена описателна характеристика, като само в компонента жилищна изграденост е направен извод от представената информация. Изводите към таблицата за гъстота на обитаване не съответстват на представените показатели и данни в

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	15

таблицата, които изследват близо четиридесет годишен период, а не както е посочено – 10 годишен.

С оглед на бъдещата съвместимост на ОПР на община Алфатар с концепцията за пространствено развитие е необходимо да се изведе точка за пространственото развитие на общината, която да съставлява и връзката с изготвящия се в момента документ.

В точка **5. Екологично състояние, околна среда, рискове** е представен компонента отпадъци като са посочени основните проблеми. Посочени са като възможни бедствия - наводнения, но не са споменати застрашените райони. Препоръчително е съдържанието на този елемент от ОПР би следвало да се допълни с анализ на следните компоненти: състояние на атмосферния въздух; състояние на водите; питейна вода, отпадни води; почви; шум, радиационна обстановка.

В точка **6. Административен капацитет** са представени структурата на администрацията, изпълнените проекти за периода 2007-2013, административното обслужване, партнирането на администрацията и накрая са изведени основните изводи и посоката за развитие на местната администрация за плановия период 2014-2020. Представеният анализ позволява точно и ясно формулиране на конкретни проекти и мерки за подобряване административния капацитет. Текстът за структурата на администрацията е необходимо да се съкрати, като се премахне описателната част и се предмет бъдат само необходимите данни за извеждането на проблеми, тенденции.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Спазена е общата структура за изготвяне на анализ на икономическото и социалното въздействие. Фокусът на изследване и обекта изследване е община Алфатар и не е изместен в текст.

2. Анализът на общата характеристика включва предимно описателен характер, а основни елементи не са изследвани. Част от разгледаните компоненти не са тематично обвързани с темата на точката. **Изпълнението на конкретните препоръки в текста ще доведе до отчитане на възможния потенциал за развитие на стопанската дейност и инвестиране на тенденциите при определено въздействие.**

3. Представеният анализ по точка 2. Състояние на местната позволява в голяма степен пълно извеждане на проблемите и тенденциите на местната икономика. Основна слабост е липса на достатъчно статистическа информация за отделните компоненти, които

да представят характеристиките им по-пълно и целенасочено. **Препоръчва се да се допълни текста със статистическа информация и анализ на базата на нея. Статистическите данни е необходимо да бъдат представени поне за три различни години за коректно отразяване на тенденциите и извеждане на проблемите. В допълнение, необходимо е да се анализират всички налични данни и изводите да се правят само на представена информация, както и да се изведе причинно-следствена връзка между наличните ресурси и развитието на секторите.**

4. Представеният анализ по т.3 „Човешки ресурси и социални дейности” проследява тенденциите и проблемите в общината и позволява точно и ясно формулиране на мерките и дейностите. **На места е необходимо да се съкрати и прецизира като се постави фокус към извеждане на проблемите, а описателната част на текста се премахне.**

5. Изготвен е подробен анализ на **инфраструктурното развитие**, като на места липсват конкретни изводи за наличие на проблеми или проследяване на тенденции. **Препоръчва се към всяка точка, място да намери текст, който ясно да показва наличните проблеми и тенденции. Необходимо е и допълване с точка, свързана с пространственото развитие на общината, която да представлява връзката на този документ с бъдещата концепция за пространствено развитие на община Алфатар.**

6. Анализът по **5. Екологично състояние, околна среда и рискове** не създава представа за пълния брой компоненти, които би следвало да се включат в тази тема. Част от тях са разгледани в общата характеристика и могат да се прехвърлят, а други е необходимо да се разгледат.

7. **Анализът за административния капацитет** е задълбочен, с проследени тенденции, изведени основни проблеми, описани мерки, които следва да се предприемат и позволява точно и ясно да се формулират целите, които ще въздействат за развитието в тази област.

8. Липсват препратки между текст и таблици/фигури в анализа на икономическото и социално развитие на община Алфатар и се изгубва яснотата на текста и необходимостта от представената графична информация в него. В над 90% от случаите таблиците/фигурите не са номериран, а в някои дори наименовани. **Препоръчва се, в целия текст, да се направят препратки между изводите и доказателствения материал, като към текста е посочена връзката с таблицата/фигурата. За яснота и**

коректност е необходимо под всяка таблица/ фигура да се посочи източника на информация.

9. Представена е кратка информация за изпълнените проекти в предходния период, но липсват конкретни постигнати резултати по разгледаните тематични области. **Препоръчва се да се добавят изпълнените проекти по сфера на дейност, с количествените им характеристики и влиянието, което са оказали за настоящото социално – икономическо развитие.**

3.2. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT-АНАЛИЗА СЪС СОЦИАЛНО–ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Настоящият раздел в предварителната оценка е разделен на две части: оценка и съответствие между изготвения SWOT-анализ и анализът на икономическото и социалното развитие на община Алфатар и съответствие с формулираните цели и приоритети.

Анализът на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите е в съответствие със стандартната методология, според която силните и слабите страни са резултат от влиянието на вътрешни фактори, а възможностите и заплахите на външни фактори.

Част от формулираните силни и слаби страни представляват записи, съгласно които се констатира определени дадености, а не са силни и слаби страни, възможности и заплахи. Следва да се интерпретират до какви силни/слаби страни водят цитираните дадености. Пример на запис от „Силни страни“: „Съществуват два водоема, 20 изворни чешми, 31 кладенеца” е даденост, а не силна страна, която е „наличие на източници за водоснабдяване за всички населени места”. В допълнение, има налични записи, които повтарят част от други и не носят ново съдържание. Пример: запис „богато културно-историческо наследство” и запис „богати културно-исторически и образователни традиции” както и записите „Отрицателен естествен прираст” и „Формиране на отрицателен естествен и механичен прираст”. На места един и същ запис се повтаря изцяло: „Нестабилни стопански структури в аграрния сектор; ниско ниво на научно обслужване”. Друга част от записите не отговаря на анализа на икономическото и социално развитие на община Алфатар. Такива записи са следните: „Развиващ се сектор

на жизнеспособни МСП' и „МСП с висококвалифицирани специалисти”. Основни причини за тези несъответствия са липса на информация в анализа, която да доказва твърденията. Записи като „Девалвация на ценности – черна дупка” не следва да присъстват в документ със стратегически характер.

Изготвеният SWOT-анализ се явява и непълен и в несъответствие с анализа на икономическото и социалното развитие, поради факта, че в заложените записи никъде не се включват такива по отношение на административния капацитет, който е разгледан като цяла подточка в плана. Невключването на тази част създава предпоставки за липса на съгласуваност на SWOT- анализа с идентифицираните цели и приоритети.

С оглед на факта, че за някои от разгледаните тематични области в анализа на икономическото и социалното развитие на община Алфатар е необходимо да се изготви по-задълбочен анализ, тъй като така изготвеният крие рискове за преодоляване на проблеми, частта на SWOT – анализа ще се нуждае от корекции и допълвания.

Тъй като не е изготвена и посочена методология за изготвянето на SWOT- анализа на община Алфатар не е посочен и методът на формулиране на целите и приоритетите в съответните сектори. Необходимо е при изготвянето на стратегическата част да се отговори на следните въпроси: Как да бъдат използвани силните страни за реализиране на възможностите?; Как да се преодолеят слабостите, използвайки възможностите?; Как да се използват силните страни за намаляване на заплахите?; Кои слабости трябва да бъдат отстранени, за да се редуцират опасностите?

В SWOT-анализа присъстват и хаотични записи по тематичните области, които се препоръчва да се обединят спрямо областите, за които се отнасят, за да се избегнат повторения и несъответствия между силните и слабите страни, възможностите и заплахите.

Записите от посочения SWOT –анализ са напълно застъпени в стратегическата рамка.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Изготвеният SWOT-анализ е непълен и в него присъстват записи, съгласно които се констатира определени дадености, а не са силни и слаби страни, възможности и заплахи., без да се интерпретират до какви силни/слаби страни, водят цитираните дадености или как наличните записи представляват възможност/заплаха за развитието на

общината. В заложените записи никъде не се включват такива по отношение на административния капацитет, който е разгледан като цяла подточка в анализа. Невключването на тази част създава предпоставки за липса на съгласуваност на SWOT-анализа с идентифицираните цели и приоритети. **Препоръчва се да се доразвият наличните записи и допълнят с нови след изготвянето на по-задълбочен анализ на посочените в предходната точка тематични области и с такива по отношение на административен капацитет. За да се избегне възможността да бъде пропусната силна/слаба страна, възможност/заплаха се препоръчва да се изготвят пет отделни SWOT-анализи – на икономическото състояние, на социалното, на инфраструктурното, на екологичното и на административния капацитет.**

2. Част от записите не съответстват на изводите в текста на анализа на икономическото и социалното развитие на общината. Всички записи е необходимо да се преразгледат, прецезират и да отпаднат част от тях при необходимост.

3. Наблюдава се разкъсана връзка между външните и вътрешните фактори. **Препоръчва се анализът да продължи с изграждане на комбинации между възможностите и заплахите на средата и силните и слабите страни на общината. При тези комбинации се очертават лостовете за развитие, проблемите, ограниченията, които ще изпитва общината в своето развитие и рисковете, които може да понесе.**

4. Налична е връзка между формулираните цели и приоритети с наличните записи в SWOT- анализа. За основните проблеми, които са изведени от анализа за икономическото и социалното развитие са предвидени конкретни мерки и дейности.

3.3. ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА, ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНостТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО

Стратегическата част на ОПР на община Алфатар за периода 2014 – 2020 г. набелязва насоките за развитие на общината във всички сфери на социално-

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	20

икономическия живот. Тя кореспондира пряко и е съобразена в голяма степен със заложената законодателна и стратегическа рамка на регионалното развитие на национално и европейско ниво в т.ч и с целите и посоките на интервенции на Структурните и инвестиционни фондове на ЕС.

Структурата на стратегическата рамка на ОПР на община Алфатар е следната: обща цел, стратегически цели, приоритети, специфични цели, мерки и дейности, като от части покрива препоръчителните изисквания в МУР, където мерките и дейностите са включени в програмата за реализация, тъй като са отворени и е възможно допълването и/или премахването им при изпълнение на мярката.

Във формулираната визия на община Алфатар „С мъдростта на хората, с богатството на земята ни - община Алфатар с приемлива бизнес среда, устойчиво икономическо развитие, екологично чиста и съхранила традициите и културно - историческото наследство“ са взети предвид основните изводи от дефинираните записи в SWOT-анализа и досегашното развитие. Решаването на ключовите проблеми и реализацията на потенциала за развитие на общината през плановия период ще даде възможност за постигане на очертаната визия, което я прави реалистична.

Стратегическа цел №1: „Повишаване атрактивността на общината и подобряване на инвестиционната активност чрез модернизиране на местните производствени структури и увеличаване на инвестициите във физическа инфраструктура и човешки капитал“ е реалистична и кореспондира отчасти с СтрЦ №1 („Развитие на конкурентноспособна икономика чрез насърчаване на иновациите във всички сектори и използване на местния потенциал“) от ОСР на област Силистра за периода 2014-2020 г., отчасти на СтрЦ №1 (Икономическо сближаване - достигане на средните нива на заетост, производителност на труда и приложение на иновации в икономиката, характерни за районите от Дунавското пространство) от РПР на СЦР, СтрЦ №5 (Интегрирано планиране и стимулирано развитие на територии със специфични характеристики с оглед съхраняване и ефективно използване на техния природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие) от НКПР и СтрЦ №1 (Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда) от НСРР и устойчив растеж – конкурентноспособност чрез ефективно използване на ресурсите, добра бизнес среда за МСП и активно предприемачество – съгласно документа „Европа 2020“.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	21

Стратегическа цел №2: „Развитие на вътрешния потенциал на общината и укрепване на местната идентичност, усъвършенстване на човешките ресурси и насърчаване на равните възможности за осигуряване на по-висок жизнен стандарт на местното население“ е реалистична и разработена в съответствие със СтрЦ №2 „Повишаване на жизнения стандарт на населението чрез създаване на нови работни места, инвестиции в хората и интеграция на групите в неравностойно положение” от ОСР на област Силистра, СтрЦ №2 (Социално сближаване - преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера и ограничаване на риска от социална изолация и бедност) от РПР на СЦР, СтрЦ №3 (Развитие на националната техническа и социална инфраструктура за подобряване на пространствената свързаност на районите и урбанистичните центрове и достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги) на НКПР и СтрЦ № 2 (Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал) от НСРР, както и с европейската политика за „приобщаващ растеж” паралелно развитие и на традиционна икономика с висока заетост на нискоквалифицирана работна ръка, буфер срещу бедността, средство за социално и териториално сближаване, заложен в стратегията „Европа 2020”.

Стратегическа цел №3: е реалистична и отговаря на заложената СтрЦ №3 в (Съвременни инфраструктури, висококачествени комунални услуги, уникално културно наследство и съхранена околна среда) от ОСР на област Силистра, СЦ №4 (Опазване на околната среда, съобразно предизвикателствата на климатичните промени и прилагане на европейските и национални стандарти за ограничаване на замърсяването и енергоемкостта и стимулиране развитието на добив на енергия от ВЕИ) от СРПР на СЦР, СтрЦ №4 (Съхраняване и развитие на националната система от защитени природни и културни ценности за поддържане на биологичното равновесие, пространствената природна и културна идентичност и за интегриране на техните стойности в съвременния живот) от НКПР и СтрЦ №1 (Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда) от НСРР и европейските стандарти и изисквания за околна среда и устойчиво развитие.

Приоритетите и специфичните цели по тях са представени на базата на социално-икономическия анализ и конкретните избираеми области (мерки), към които са насочени планираните интервенции. Предвид хронологията и същностното съдържание на стратегическите цели, които са в унисон с входящите документи при разработката на ОПР на община Алфатар, приоритетите и мерките в тях отговарят в голяма степен на визията и стратегическите цели на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи като съответствието е представено на таблица 1.

Таблица 1. Съответствие между визираните приоритети на ОПР на община Алфатар (2014-2020 г.) и областните, регионалните, националните и европейски приоритети

Стратегия „Европа 2020”	НСРР на Република България	РПР на Северен Централен район	ОСР на област Силистра	ОПР на община Алфатар
Интелигентен растеж	<p>ПРИОРИТЕТ 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.</p> <p>ПРИОРИТЕТ 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески</p>	<p>ПРИОРИТЕТ 1.1. Развитие на устойчива конкурентоспособна икономика основана на знанието, иновациите и новите технологии.</p>	<p>ПРИОРИТЕТ 1.1: Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и подобряване на средата за правене на бизнес</p>	<p>ПРИОРИТЕТ 1.2: Подкрепа за активиране на общинската икономика и укрепване на институционалния капацитет на местно ниво.</p>
Устойчив растеж			<p>ПРИОРИТЕТ 1.2: Активизиране на специфичния потенциал на регионалната икономика</p>	<p>ПРИОРИТЕТ 1.1: Подобряване на средата за правене на бизнес и подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.</p> <p>ПРИОРИТЕТ 3.4: Развитие на туризма</p>

	индустрии в районите.			
	ПРИОРИТЕТ 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда	Приоритет 3.1. Изграждане на приоритетни инфраструктурни коридори и прилежащите им съоръжения	ПРИОРИТЕТ 3.1: Развитие на съвременна инфраструктура за подобрена свързаност и достъпност	ПРИОРИТЕТ 3.2: Опазване на околната среда, подобряване на енергийната ефективност
		Приоритет 4.1. Околна среда и ресурси – опазване и ефективност	ПРИОРИТЕТ 3.2: Околна среда и ресурси – опазване и ефективност	ПРИОРИТЕТ 3.1: Развитие на съвременна инфраструктура за подобрена свързаност и достъпност
Приобщаващ растеж	ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.	Приоритет 2.2. Подобряване на човешкия капитал.	ПРИОРИТЕТ 2.2: Подобряване на достъпа до образование и социална инфраструктура и предотвратяване на рисковете за социално изключване	ПРИОРИТЕТ 2.1: Подобряване на условията за осъществяване на система от качествени образователни и възпитателни дейности в учебните и детски заведения, които да изграждат личността на детето и на младия човек и да създават предпоставки за по-нататъшното му самостоятелно развитие и адаптиране на
		Приоритет 2.1. Изграждане на устойчив и развит пазар на труда		

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	24

				българското образование към европейските образователни системи и структури.
				ПРИОРИТЕТ 2.2: Разширяване обхвата на социалните услуги и предотвратяване на рисковете за социално изключване
				ПРИОРИТЕТ 2.3: Разработване и утвърждаване на нови типове младежки, спортни и културни дейности за обогатяване живота на местното население и запазване на културната идентичност
			ПРИОРИТЕТ 2.3: Укрепване на институционалния капацитет на областно и местно ниво за подобряване на процесите на управление	ПРИОРИТЕТ 1.2: Подкрепа за активизиране на общинската икономика и укрепване на институционалния капацитет на местно ниво.

Териториален дневен ред: Европа 2020	ПРИОРИТЕТ 3.2 Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво	Приоритет 3.3. Подобряване на трансграничното сътрудничество	ПРИОРИТЕТ 3.4: Развитие на териториалното сътрудничество	ПРИОРИТЕТ 3.3: Развитие на териториалното сътрудничество
	ПРИОРИТЕТ 4.3. Подобряване качеството на живот в селските райони	Приоритет 3.2. Интегрирано и устойчиво развитие и укрепване на полицентричната мрежа от селища	ПРИОРИТЕТ 3.3: Подобряване на модела на градското и селското развитие	Не приложимо за общината.
	ПРИОРИТЕТ 4.1. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове			

Източник: „Стратегия „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж”, Териториален дневен ред на ЕС, РПР на Северен централен район за планиране за периода 2014-2020 г., Областна стратегия на област Силистра за периода 2014-2020 г., Проект на Общински план за развитие на община Алфатар.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	26

ОСР на област Силистра залага и стратегически насоки за разработването на ОПР на община Алфатар, които са следните:

- Подпомагане развитието и потенциала на местната икономика. Изграждане на нови и повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия, на селскостопанския сектор и повишаване на диверсификацията на икономиката;
- Създаване на условия за развитие на местни общества на знанието и прилагане на иновации в различни сектори и дейности;
- Развитие на човешкия потенциал чрез целия обхват на дейности, свързани със запазване и подобряване на демографския потенциал, подобряване на образованието, достъпа до качествено здравеопазване; интеграция на ромското население и други уязвими групи, развитие на местния пазар на труда;
- Подкрепа на устойчивото развитие и свързаността на местната общност и територията, в т.ч. свързаността в регионален и национален план;
- Борба с бедността и предлагане на условия за социално включване на лица и общности в неравностойно положение;
- Развитие на селските райони чрез подходящи мерки;
- Подходяща е ориентацията към стимулиране развитието на нисковъглеродна икономика и намаляване енергийната и ресурсна интензивност на функциониращите на територията на областта индустриални производства на основа на технологично обновяване и иновации.

Стратегическите насоки са залегнали в стратегическата рамка.

Предложените приоритети и специфични цели са реалистични и приложими за периода 2014 – 2020 г. тъй като могат да намерят финансиране от външни алтернативни източници, главно чрез програмите на ЕС.

Не е налице интегрираност и взаимодействие между отделните стратегически цели, приоритети, специфични цели, мерки и дейности. Някои от специфичните цели, мерки и дейности се дублират в различни стратегически цели и приоритети, което е нежелателно. **Необходимо е изцяло да се преразгледат**

О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	27

местата на специфичните цели като се елиминират повтарящите се мерки и дейности, а където е необходимо да се групират отделните дейности.

Екипът, изготвил ПО, препоръчва да се предприемат следните конкретни дейности, за да се постигне интегрираност и ясна демаркация (избегне препокриване на цели, мерки, дейности) на стратегическата рамка като цяло:

- Да се преразгледат и поставят отново наименованията на трите стратегически цели. В момента те припокриват приоритетите си. Необходимо е да се изясни съдържанието на всяка цел поотделно и да се преименуват, като ясно се постави фокусът към даден тип развитие. По модел на МУР се препоръчва да е налице една цел за икономическо развитие, една за социално и една за инфраструктурно и опазващо околната среда.
- Да се преразгледат стратегическа цел 1 и 3, които в голяма степен припокриват еднакви мерки и дейности. Необходимо е, да се отдели стратегическа цел 1 като такава само за подобряване на икономическото развитие на общината, а в нея не се включват инфраструктурни мерки и дейности, които смислово попадат в стратегическа цел 3.
- Приоритет 1.3. „Съхраняване и развитие на човешкия фактор. Подобряване качеството на живот на населението и повишаване на заетостта” е със социален характер и допринася в по-голяма степен за постигане на стратегическа цел 2 „Развитие на вътрешния потенциал на общината и укрепване на местната идентичност, усъвършенстване на човешките ресурси и насърчаване на равните възможности за осигуряване на по-висок жизнен стандарт на местното население”, следователно е необходимо да се включи като приоритет към посочената стратегическа цел;
- Приоритет 3.4. „Развитие на туризма” насърчава развитието на икономическия сектор и би следвало да попада под обхвата на стратегическа цел 1, насочена към икономическо развитие.
- Необходимо е да се вземе под внимание факта, че „Развитие на съвременна инфраструктура за подобрена свързаност и достъпност” обхваща и развитие на социална инфраструктура (образователна,

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	28

здравна, за социални услуги, културна, спортна) и следва мерките и дейностите, които попадат към момента в стратегическа цел 2 да бъдат включени към този приоритет.

Друга основна забележка е, че съществува неразбиране относно понятието **дейност**, като на много места вместо дейности са записани **източници на финансиране**. Самото кандидатстване по Оперативна програма „Добро управление” не е дейност, която да е съставна част от мярка, поставена за решение на проблем. Кандидатстването за европейски средства е начин/средство за добиване на външни алтернативни на общинския бюджет финансови източници, а не конкретна дейност от предвидения проект.

Друго несъответствие/недоразбиране в изготвената стратегическата рамка е поставянето на задълженията по изпълнението на общинския план за развитие от Общинска администрация Алфатар – механизъм за наблюдение на плана като цели за развитието на община Алфатар. Като планов документ ОПР има специална секция, в която се включва оперативен механизъм по изпълнение, наблюдение и оценка на плана. Мястото на тези дейности не попадат в стратегическата рамка на плана насочена към устойчивото развитие на общината.

Съобразно местния потенциал стратегическата рамка е хармонизирана със следните секторни национални стратегически документи, които обхващат плановия период 2014 – 2020 г¹:

- Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на Република България и Оперативен план за изпълнение за периода 2006 - 2015 г.;
- Национална стратегия за околна среда 2009 – 2018 г.;
- Национална стратегия за младежта 2010 - 2020 г.;
- Национална стратегия за развитието на физическото възпитание и спорта в Република България за периода 2011-2020 г.;
- Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г.;

¹ По време изготвянето на ОПР на община Алфатар и ПО през 2013 г. , все още не са изготвени актуализирани документи или нови такива за развитие на устойчив туризъм, учене през целия живот и развитие на аквакултурите. Следователно не може да се изведе оценка по отношение съответствието на плана с бъдещите изготвени стратегии в тези насоки.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	29

- Национална стратегия за устойчиво развитие на горския сектор в България 2006 - 2015 г.;
- Национална стратегия за интегриране на ромите в Република България 2012 – 2020;
- Национална стратегия за детето 2008-2018 г.;
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020;
- Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия в България 2014-2020;
- Национална стратегия за устойчиво развитие на земеделието в България в периода 2014 – 2020 г.

ОПР на община Алфатар е препоръчително да се хармонизира и с:

- Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2020;
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012 - 2030 г.;
- Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2009 – 2015 г.

Посочените специфични цели в ОПР на община Алфатар гарантират правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление като са предвидени мерки за интегриране на етническите общности, а цялостното изпълнение на плана и общата цел е устойчивото развитие на територията. Липсват предвидени мерки по отношение на равните възможности.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. - Заложените визия, цели, приоритети са реалистични и приложими за периода 2014-2020 г. **Препоръчва се, към приоритетите са се добави информация кои са възможните финансови източници за предвидените специфични цели и мерки.**

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	30

2. - Не е постигната интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели, които съдържателно се припокриват. **Необходима е ясна демаркация на стратегическата рамка. Конкретни действия са препоръчани по-горе в текста.**

3. Стратегическите цели на ОПР на община Алфатар напълно съответстват на визираните в документите от висшестоящ характер – ОСР на област Силистра, РПР на Северен централен район, НСРР, целите на ЕС.

4. Постигната е съгласуваност и хармонизация на приоритетите и специфичните цели спрямо европейските и национални цели устойчиво развитие.

5. ОПР на община Алфатар е хармонизиран частично с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014 – 2020 г.

6. ОПР на община Алфатар гарантират правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление

3.4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАНОСТТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Община Алфатар за периода 2007-2013 г. е изпълнила успешно над 13 проекта като се очаква в края на 2013 и началото на 2014 да се изпълнят още 2. Усвоените средства ще са на стойност приблизителна до 15 594 хил. лева. В много от инвестициите са вложени и капиталови разходи, тъй като общината не разполага със собствен финансов ресурс.

Планираната финансова индикативна таблица е структурирана в пълно съответствие с МУР, като са адресирани възможностите за финансиране по пера компонентите: определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г., общия и годишния обем на планираните средства за тяхната реализация; източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината, като се имат предвид проектите, които ще бъдат включени в конкретна програма за реализация на плана; относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	31

реализацията на плана. Порядъкът на планираните средства е ефективен и ефикасен съобразно планираните в програмата за реализация проекти.

Предвидените финансови средства за реализация на ОПР са съобразени със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на общината, което през новия програмен период ще се осъществява под комбинираното влияние на две групи фактори - стимулиращи и задържащи развитието ѝ. От друга страна разпределението между необходимите финансови средства по отделните приоритети е премерено чрез значимостта и капиталоемкостта на отделните дейности. Направени са допускания за развитие на местните икономики и процеса на финансова децентрализация, които ще се отразят в нарастване на средствата, осигурявани от общините за финансиране на регионалното и местно развитие.

Финансовите ресурси за изпълнение на ОПР са обобщени в Индикативната финансова таблица и детайлно описани в Програмата за реализация на ОПР. В нея финансовите ресурси са детайлизирани в достатъчна степен по проекти и прогнозни източници за финансиране.

В стратегическата част на плана са изброени основните източници на финансови средства, които условно могат да се обособят в следните групи – Местно публично финансиране, Външно публично финансиране и Частно финансиране.

В Програмата за реализация на ОПР на община Алфатар за периода 2014-2020 г. са заложили **171 проекта** на обща стойност **258 436 000 лева**.

Общинският план за развитие предвижда най-големи инвестиции при реализиране на **Стратегическа цел 3** „Осигуряване на интегрирано и балансирано развитие на населените места и обновяване на инфраструктурата” – **177 081 000 лв.** За осъществяване на дейностите за **Стратегическа цел 2** „Развитие на вътрешния потенциал на общината и укрепване на местната идентичност, насърчаване на равните възможности за осигуряване на по-висок жизнен стандарт на местното население” са заложили най-малко средства – **5 436 000 лв.**, като основната част от тях ще бъдат с източник фондове на ЕС. За изпълнение на дейностите на **Стратегическа цел 1:** „Повишаване атрактивността на общината и подобряване на инвестиционната активност чрез модернизиране на местните производствени структури и увеличаване на инвестициите във физическа инфраструктура и човешки капитал” са предвидени **75 919 000 лв.**

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	32

Основното финансиране на набелязаните в плановия документ проекти, възлизащо на стойност **258 090 000 лв.**, е предвидено да бъде от външни източници на общинския бюджет - в рамките на **99,9%**. Най-голям процент средства в размер на **97,3%** се очаква да бъдат привлечени от фондовете на ЕС - или **251 510 700 лв.** Собственото финансиране за разглеждания планов период се предвижда да бъде в размер на **346 850 лв.** или **0,1 %** - от общия размер средства необходими за изпълнение на ОПР. Тези анализи поставят под риск изпълнението планираните проекти, при положение, че не се подсигурят средства от външно публично финансиране.

От разпределението на публичните разходи в бюджета по функции е видно, че Община Алфатар има недостатъчен финансов капацитет за самостоятелно финансиране на проекти и дейности от Общинския план за развитие. В бюджетите за периода 2014-2020 г.е необходимо да има заделени средства за разработване, управление, изпълнение и съфинансиране на проекти и дейности от ОПР. Трудностите пред общината в голяма степен ще бъдат при осигуряването на собственото съфинансиране.

Един европейски проект изисква доста голям собствен ресурс да бъде реализиран преди средствата по него да бъдат възстановени. Очакванията за следващия програмен период са, че Европейския съюз през следващите 7 години няма да отпуска изцяло грантови схеми, т. е. няма да дава 100%-ово финансиране на общинските проекти. Предвид това ще се изисква от Общината да осигури процент от средствата и от други източници. В тази връзка Община Алфатар трябва да има готовност за структуриране на едно сложно финансиране, което да обезпечи реализирането на икономически рентабилни проекти. Важно е, в ОПР да се акцентира върху реализиране на проекти чрез публично-частни партньорства (ПЧП), което е модерен и алтернативен начин за финансиране. Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за публично-частното партньорство в сила от 01.01.2013г.

От гледна точка на ресурсите ОПР е голяма финансова програма, годишните разходи по която в отношение към БВП са доста високи. ОПР предвижда големи инвестиции в инфраструктурата и по-малки по размер разходи за развитие на човешките ресурси, увеличаване на заетостта и инвестиции в производствения сектор.

За изпълнението на Общинския план за развитие на община Алфатар 2014-2020 г. следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони,

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	33

Програма за рибарство, Програми за трансгранично сътрудничество, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съфинансиране на проекти могат да се ползват кредити от фонд „ФЛАГ”, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет.

Допълнителен механизъм за финансиране се осигурява чрез предлаганите мерки и средства от централния бюджет за реализация на дейности в „районите за целенасочена подкрепа” (общини с влошено социално-икономическо състояние), съгласно действащото национално законодателство за регионалното развитие (ЗРР).

Необходимо е да се отбележи, че при изготвянето на индикативната финансова рамка е спазен принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници в цялост. По линия на ЕС всеки проект е съфинансиран или от бенефициента или от държавния бюджет. Следва да се прави разлика между Оперативна програма и Фонд на Европейския съюз. В България всички оперативни програми са съфинансирани от централния бюджет, като за предходния планов период стойността бе 15 %. Очаква се стойностите на държавното финансиране на проекти по ОП да останат същите и за настоящия период, затова в ОПР на община Алфатар следва да се завишат стойностите на външното публично финансиране от централния бюджет за сметка на фондовете на ЕС и съотношението на планираните 100 % безвъзмездни проекти да стане 85 % (ФЕС): 15 % (ЦБ).

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти, изпълнението на които би довело до ефективност на извършените разходи за постигане на целите на ОПР на община Алфатар;
2. В индикативната финансова рамка е спазен в цялост принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	34

3.5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 Г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие на община Алфатар е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР и е изцяло съобразена с МУР. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана са използвани два вида индикатори: **индикатори за резултат и индикатори за въздействие**. Това позволява да се направи извод спрямо уместността и яснотата им.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на общината. По някои приоритетите се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на общинския план за развитие за взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014-2020 г.

Матрицата на индикаторите за ОПР на община Алфатар включва наименование на стратегическа цел и приоритет, мярка на индикатора; източник на информация; период на отчитане и полета за базова и целева стойност, които не са попълнени в над 90%. Подробно посочените индикатори са ясни, уместни, с достатъчен брой и

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	35

възможности за информационно осигуряване. Така изготвената матрица с липсващи цифри не позволява да се изготвят качествена междинна оценка и последваща на плана, нито са се определи очакваното въздействие върху социално-икономическото и екологично въздействие на територията.

На база на извършения анализ на социално-икономическото състояние на целевата територия и предвид липсата на по-голямата част от целевите стойности в предвидените за наблюдение и оценка на изпълнението могат да се направят ограничени **изводи за въздействието на документа без конкретни количествени показатели. Липсата на базовите и прогнозни стойности на ключовите индикатори не позволява да се сравнят и преценят очакваните социални и икономически ефекти и въздействия от реализацията на плана.**

Ако ОПР бъде изпълнен и заложените в него конкретни проекти станат реалност, под презумпция може да се твърди, че както социалните, така също икономическите и екологичните показатели на община Алфатар в края на плановия период (2020 г.) ще регистрират положителна промяна, ще я доближат до стандартите за устойчиво развиваща се територия, в която на населението е осигурено по-висок жизнен стандарт, характеризиращ се с по-високи доходи, по-добро здравословно състояние, по-уютна жизнена и околна среда.

Конкретните очаквани положителни въздействия върху социално-икономическото развитие на общината не могат да се определят без наличие на целеви стойности.

Заложените мерки, дейности и проекти в плана и индикаторите предполагат следните по-обща социално-икономически въздействия:

- Балансираност и всеобхватност на функции в общината и в административния ѝ център, които увеличават икономическия, административния и обслужващия им потенциал.
- Повишаване на енергийната ефективност и увеличаване дела на ВЕИ в крайното потребление;
- Увеличаване дела на населението с подобро водоснабдяване, третиране на отпадъчните води и осигурен ширококолов достъп до интернет;
- Ремонтирани пътища, улици, площади и обновен общински сграден фонд;
- Увеличаване дела на обработваемата земеделска земя и залесените горски площи

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	36

- Подобрени административни, образователни, здравни и социални услуги.

При определяне на приоритетите за развитие на община Алфатар успешно е постигната връзка с набелязаните стратегически цели, като всеки един от тях допринася за постигането им и ще окаже определено положително социално-икономическо въздействие върху целевата територия и нейното население. Идентифицираните основни проблеми, потенциал и предимства в развитието на община Алфатар са позволили да се определят приоритети, които да доведат до едно балансирано и устойчиво развитие с оптимален ефект през следващите седем години.

Като цяло формулираните приоритети, стратегически цели, мерки и заложените интервенции, както и финансовата им обвързаност чрез индикативната финансова таблица, позволяват да се направи извода, че успешното изпълнение на ОПР ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрение на качеството на живот в община Алфатар в края на плановия период. Набелязаните приоритети и мерки, с които трябва да се постигне визията и главната цел в стратегическата част, са уместни от гледна точка на стимулирането на икономическия и социален живот в района.

Анализът на социално-икономическото въздействие на ОПР, показва, че той може да даде значителен тласък на икономиката на община Алфатар през периода 2014-2020 г. и да доведе до решаване на демографските и социални проблеми в общината. Очакванията са чрез реализацията на заложените мерки и дейности в дългосрочен период да се разшири обхвата на местната икономика и усвои потенциала ѝ за създаване на работни места, генериране на доходи и повишаване на жизнения стандарт, което да доведе до повишаване и развитие на човешките ресурси.

Въпреки че защитените територии и защитените зони, елементи от НЕМ НАТУРА 2000 и чувствителни екосистеми са описани в анализа на икономическото и социално развитие, които са на територията на община Алфатар при **разгледаните приоритети с поставените специфични цели липсва информация в каква степен от планираните инвестиции ще засегнат територии от защитените зони, поради което не може да се постави оценка за допустимостта на предвижданията и степента им въздействие върху предмета на опазване в защитените зони.**

Необходимо е да се анализира доколко предвидените дейности в обхвата на ОПР не са в противоречие с поставената цел на опазване в Защитените зони, а именно:

О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	37

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За **предварителна оценка на екологичните въздействия** биха послужили индикаторите по отношение на европейските екологични цели, представени в приложение 7А на МУР за пълното им интегриране с политиката за опазването на околната среда. В момента на разписването на ОПР, обаче не всички се поддържат на ниво община и следва те да се включат при изготвянето на междинна и последваща оценка.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. - Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие на община Алфатар е изцяло съобразена с МУР и включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори. Не са представени междинни и целеви стойности, което не позволява да се изготвят качествена междинна и последваща оценка на плана и да се направи предварителна оценка на конкретното планирано социално-икономическо и екологично въздействие.

Препоръчва се да се зададат междинни (към 2017 г.) и целеви (към 2020 г.) стойности и да се внедрят и индикаторите по отношение на европейските екологични цели, представени в приложение 7А на МУР за пълното им интегриране с политиката за опазването на околната среда, когато такива започнат да се поддържат на общинско ниво.

2. Анализът на социално-икономическото въздействие на ОПР, показва, че под презумпцията, че се изпълнят планираните проекти, той може да даде

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	38

значителен тласък на икономиката на община Алфатар през периода 2014-2020 г. и да доведе до решаване на демографските и социалните ѝ проблеми.

3.6. ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие осигурява неговото ефективно изпълнение, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация. **При изготвянето на системата е спазена законодателната рамка и е развита вътрешна система за наблюдение, оценка и актуализация с конкретни механизми.**

За изпълнението на ОПР се извършват междинна и последваща оценка. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на общинския план, да го подобрят като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране. Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности, тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на ОПР се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за: общите условия за изпълнение на ОПР и в частност промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво; постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ОПР въз основа на индикаторите за наблюдение; действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	39

изпълнението на общинския план за развитие; заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ОПР осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка.

Положителен момент при формулиране на механизмите за изпълнение на Общинския план за развитие е препоръчителното създаване на специална експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР.

Неотменен документ, свързан с изпълнението на Общинския план за развитие е Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г. Програмата за реализация се разработва на основата на ресурсно осигурените специфични цели и включва конкретни проекти, прогнозните им стойности, източници на финансиране, срокове и отговорни институции. В специален раздел на Програмата са включени проектите.

Изграден е и конкретен механизъм по отношение на публичността, което ще осигури прозрачност и възможност за информиране на заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на Общинския план за развитие се осъществява от Кмета на община Алфатар и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие следва да се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Предизвикателството, което е на дневен ред пред общинската администрация и екипа за управление, е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информиране и въвличане на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на актуализирания ОПР.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Общинския план за развитие и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	40

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение и е предвиден конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба, а механизъмът за осигуряване на публичност с препоръките, изведени в МУР.

3.7. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.

Общинският план за развитие представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектите за постигане целите на развитието.

Програмата за реализация на общинския план за развитие през периода 2014-2020 г. има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана.

С програмата се определя пакета от мерки и проекти за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на общинския план за развитие, действията за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите, включени в програмата. **Програмата за реализация на общинския план за развитие има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на общинския**

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	41

план за развитие с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

Съгласно МУР, основни компоненти на програмата би следвало да са:

- Оперативните насоки и цели на програмата – отразяват логиката на интервенциите – политически, институционални, организационни, информационно-комуникационни, финансови и контролни, за постигане на конкретни резултати и въздействие от изпълнението на програмата и на общинския план за развитие като цяло;
- Мерките и предвидените дейности за подкрепа и осигуряване на схеми за финансиране, включително от фондовете на ЕС и други финансови инструменти и източници;
- Списък на проектите, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата, съдържащ кратка обосновка и описание на физическите, финансовите и времевите параметри, както и отговорните звена. Списъкът на проектите трябва да отразява и да е свързан както с оперативните цели на програмата, така и с приоритетите и стратегическите цели на общинския план за развитие на многогодишна база. Освен това е необходимо проектите да бъдат представени и да могат да бъдат проследявани на годишна база;
- Индикаторите за конкретни продукти и резултати, свързани с постигането на оперативните цели, планираните мерки и отделните проекти, които ще бъдат използвани като база в общата система от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на съответните приоритети и цели на плана;
- Организацията и дейностите по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата;
- Комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата.

В Програмата за реализация на ОПР на община Алфатар 2014 – 2020 г. са включени оперативните насоки и цели на програмата (в документа - **същност и цели на програмата за реализация**) и списък с проектите. Мерките и дейностите са представени в стратегическата рамка заедно със стратегическите цели, приоритети и специфични

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	42

цели. Елементите индикатори за конкретни продукти и резултати на проектите, организация и дейностите по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата и комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност не са включени. Включването им би довело до по-голяма яснота относно изпълнението на програмата за реализация.

Списъкът на проектите, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата на ОП на община Алфатар, съдържа описание на финансовите и времевите параметри, както и отговорните звена. Не са налични физическите параметри. Той е свързан със специфичните цели, приоритетите и стратегическите цели на общинския план за развитие и е насочен към постигането на мерките. Съгласно принципа на интегрираност на проектите те допринасят за постигането на повече от една мярка. Програмата за реализация позволява проектите да бъдат представени и да могат да бъдат проследявани на годишна база. Наименованието на проектите ясно и точно формулира основните дейности, които ще се включат в самите проекти, а от матрицата на индикаторите в обобщена представа може да се съди за количествените резултати и продукти, които са цели да се осъществят.

Основни проекти (над 5 млн лв.), които се планира да се осъществят са в сферата на пътната и ВиК инфраструктурата и инфраструктурата за подобряване на бизнес средата. **Основни очаквани резултати в следствие реализацията на проектите, за които има информация в матрицата на индикаторите са следните:**

- Въведени съвременни технологии за развитието на конкурентоспособно селско стопанство – 2 бр.;
- Брой служители с повишени професионални знания и умения – 27 бр.;
- Брой професионално обучени лица, според изискванията на пазара на труда – 100 бр.;
- Брой модернизирани и обновени сгради, спортни площадки и съоръжения – 5 бр.;
- Брой деца, включени в извънкласни дейности – 70 бр.;
- Брой квалифицирани и обучени в областта на енергийната ефективност; организирани информационни кампании – 20 бр.;
- Изградени съоръжения за достъп до съществуващи туристически обекти 1 бр.

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	43

Очакваните резултатите при изпълнението на индикативните проекти са целесъобразни съгласно заложените специфични цели и биха били ефективни относно заложените финансови параметри на проектите.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Програмата за реализация е в частично съответствие с МУР, като не включва, индикаторите за конкретни продукти и резултати на проектите, организацията и дейностите по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата, комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност.
2. Очакваните резултатите при изпълнението на индикативните проекти са целесъобразни съгласно заложените специфични цели и биха били ефективни относно заложените финансови параметри на проектите.
3. Успешното изпълнение на Програмата за реализация на ОПР ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Алфатар в края на плановия период.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общинският план за развитие на Община Алфатар за периода 2014-2020 година в голямата си част е разработен съгласно препоръките, изведени в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.) на Министерството на регионалното развитие“.

1. Спазена е общата структура за изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие;
2. SWOT – анализът съответства частично на анализа на икономическото и социалното развитие и напълно на приложената стратегическа рамка. Необходимо е да се изпълнят представените препоръки в тази част;
3. Стратегическата част е структурирана ясно и в съответствие с изискванията на европейските, националните, регионалните и областните стратегически

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	44

документи. Необходимо е преосмисляне на обхвата на стратегическа цел 1 и 3, които допускат припокриване на дейностите. ОПР на община Алфатар е хармонизиран частично с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014 – 2020 г.;

4. Планираната „визия“ е завършена в смислово отношение и отговаря на поставената стратегическа рамка;
5. Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективност и ефикасност за постигане на целите на ОПР на община Алфатар. Във финансовата индикативна таблица е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.
6. Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие на община Алфатар включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори, но тъй като не включват базови и целеви стойности, това не позволява да се изготвят качествена междинна и последваща оценка на плана и да се определи очакваното въздействие за устойчивото развитие на общината.
7. Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение и е предвиден конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба, а механизмът за осигуряване на публичност с препоръките от структурите на гражданското общество.
8. Програмата за реализация е в частично съответствие с МУР, но включва основните необходими елементи. Очакваните резултатите при изпълнението на индикативните проекти са целесъобразни съгласно заложените специфични цели и биха били ефективни относно заложените финансови параметри на проектите.
9. Успешното изпълнение на ОПР ще доведе до значителен икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Алфатар в края на плановия период.

О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	45

10. ОПР на община Алфатар гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление, партньорство.

Изготвянето на Общинския план за развитие на община Алфатар е хармонизирано със затвърдени принципи на стратегическо планиране на местното развитие, основни, от които са:

1. Обвързаност на планираните специфични по между си за съвместно подобряване на местното развитие;
2. Съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
3. Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
4. Информираност и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
5. Съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
6. Концентрация на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набеязаните в стратегията цели;
7. Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;
8. Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

С реализацията на плана ще се интегрират екологични принципи с цел насърчаване устойчивото развитие и пространственото планиране на селищната среда, като ще се създаде и благоприятен микроклимат за бизнес и инвестиции, туризъм, екологично селско стопанство и модерна инфраструктура. Разгледани са въпроси, свързани с решаването на екологични проблеми създадени с времето и от значение за екологосъобразното развитие на територията на община Алфатар.

С прилагането на плана ще се постигнат и следните цели:

	О Б Щ И Н А А Л Ф А Т А Р	страница
	ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014 – 2020 г. ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА	46

- Насърчаване и развитие на регионалната идентичност и разнообразие.
- Насърчаване на европейска интеграция и на социална и икономическа кохезия чрез политиката за териториално развитие.
- Генериране на дълговременни (устойчиви от гледна точка на растежа) икономики чрез подходящо териториално развитие.
- Поддържане и усилване на равновесието на селищните системи.
- Поддържане на икономическата жизненост и социалната кохезия на разглеждания район.
- Възстановяване на засегнатата територия, ограничаване и намаляване на увреждания и отрицателното въздействие върху компонентите на околната среда.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа екипът, изготвил ПО, има следните препоръки:

- ОПР да се съгласува с българските Оперативни програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира.
- Да се създаде специална мониторингова експертна група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР с участието на всички заинтересовани страни.
- Всяка година да се прави отчет за изпълнението на ОПР пред Общински съвет – Алфатар и да се приема едногодишна програма за изпълнение на приоритетни проекти и дейности, съгласувана със седемгодишната Програма за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г., текущите нужди на целевата територия и финансовите възможности и капацитет на Община Алфатар.
- Бизнеса и НПО също да отчитат пред Община Алфатар своите проекти, инвестиционни дейности и намерения, за да бъдат отразявани в отчетите и програмите за изпълнение на ОПР.

В резултат на проведената предварителна оценка за изпълнение на Общинския план за развитие на община Алфатар за периода 2014-2020 г., екипът, изготвил предварителната оценка, препоръчва да се актуализира документа, като се вземат предвид изведените препоръки в текста.